

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

«مدیریت پژوهشی»

عنوان طرح پژوهشی

« بررسی عوامل انگیزشی حضور دانشجویان در تالار گفتمان علمی-
دانشجویی لیان پرتال »

مجری طرح :

رضا بصیریان جهرمی

محمد جواد منصورزاده

سال ۱۳۹۱

فهرست مندرجات

۳	خلاصه گزارش
۳	کلید واژه:
۴	مقدمه
۵	مروری بر مطالعات قبلی
۵	مواد و روش ها
Error! Bookmark not defined.	یافته ها
Error! Bookmark not defined.	کاربر شناسی
Error! Bookmark not defined.	محتوا
Error! Bookmark not defined.	دسترس پذیری
Error! Bookmark not defined.	قدرت راهبری
Error! Bookmark not defined.	عناصر زیبایی شناختی
Error! Bookmark not defined.	بحث و نتیجه گیری
Error! Bookmark not defined.	فهرست منابع
Error! Bookmark not defined.	پیوست ها

خلاصه گزارش

تالار گفتگو^۱ یا فروم یکی از مهمترین اقسام رسانه های اجتماعی است و به سایتی گفته می شود که در آن امکان بحث گروهی در موضوعات خاص، در ساختاری سلسله مراتبی فراهم شده باشد. تفاوت فروم با محفل هایی از قبیل "چت روم" در آن است که بحث ها در فروم بصورت دائمی آرشیو می شوند. پژوهش حاضر بر آن است تا با بررسی مولفه های موثر در ارزیابی یک فروم از قبیل کاربرشناسی، محتوا، دسترس پذیری، قدرت راهبری و مسائل زیبایی شناختی، در انجمن علمی دانشجویی لیان پرتال^۲، به راهکاری برای بهبود کیفی وضعیت موجود فروم ها دست یابد. برای نیل به این هدف از پرسشنامه مولف ساخته ای الکترونیکی که به رایانامه ی همه اعضای انجمن علمی لیان پرتال ارسال می گردد، استفاده خواهد شد. برای سنجش روایی صوری پرسشنامه از نظر چند نفر از متخصصان موضوعی استفاده شد و سنجش پایایی پرسشنامه نیز با نتایج حاصل از توزیع پرسشنامه در جامعه ۴۰ نفری و محاسبه آلفای کرونباخ (۰/۸۹۶) آن، حاصل شد. نتایج حاکی از آن است که ۶۹ درصد کاربران را دانشجویان مقطع کارشناسی تشکیل می دهند؛ همچنین درصد قابل توجهی از کاربران (۳۹/۱ درصد) از استان بوشهر هستند. مهمترین شیوه آشنایی اعضا با انجمن از طریق موتورهای جستجو بوده است، و اغلب کاربران (۷۷ درصد) برای دستیابی به مطالب مورد نیازشان از بخش آخرین ارسال ها در انجمن استفاده می کنند.

کلید واژه:

رسانه های اجتماعی، تالار گفتمان، تالار گفتگو، عوامل انگیزشی، وب اجتماعی، لیان پرتال

¹ - Internet forum

² - <http://www.lianportal.com>

مقدمه

همزمان با شکل گرفتن نگرشی متفاوت به وب که منجر به ظهور وب ۲ و کاربر محور شدن وب -سایت های اینترنتی شد (ذراتی، ۱۳۸۸)، بستری مناسب برای شکل گیری رسانه های اجتماعی به عنوان بلندگوهای کوچکی که با جرئت تر از سایر رسانه های پیشین خود در جهت به تصویر کشیدن خواست اذهان کاربران است، پدید آمد (پورمعصوم، ۱۳۹۰). بنا بر تعریفی، رسانه های اجتماعی، رسانه هایی برای برقراری تعامل مبتنی بر وب هستند که راهی ارزان و قابل دسترس برای انتشار اطلاعات و بیان عقاید عموم کاربران را فراهم می آورند. طبق این تعریف، امروزه بسیاری از وبسایت ها در زمره رسانه های اجتماعی قرار می گیرند؛ فروم های اینترنتی، وبلاگ ها، شبکه های اجتماعی، ویکی ها و یادکست ها از این قبیل اند (خلقتی، ۱۳۸۹).

از میان اقسام ذکر شده فوق، فروم های اینترنتی قدیمی ترین نوع رسانه های اجتماعی آنلاین محسوب می شود. فروم ها معمولاً حول موضوعی خاص شکل می گیرند؛ مثلاً موسیقی، تکنولوژی، اقتصاد و... برخی فروم ها نیز حیطه گسترده تری از موضوعات را شامل می شوند؛ مانند تالار گفتمان لیان پرتال که تمام زمینه های موضوعی مرتبط با رشته های دانشگاهی را شامل می شود. کاربران اینترنتی از طریق عضویت در فروم ها می توانند وارد بخش های مختلف آن ها شوند و موضوعات مطرح شده را مطالعه، یا موضوع جدیدی مطرح کنند. فروم ها مکان آنلاین مناسبی برای مطرح کردن موضوعات و مسائل جدید، جستجو در مباحث مورد علاقه، و به اشتراک گذاری اخبار و مطالب هستند.

با وجود قدمت بالای فروم های اینترنتی، این اجتماعات آنلاین کاربران و طرفداران زیادی دارند و محبوبیت آن ها هنوز در دنیای مجازی پا برجاست. از جمله فروم های اینترنتی مخصوص کتاب که می تواند مکان مفیدی برای کتابداران تلقی شود می توان به www.bookforum.com و www.bookgrouponline.com اشاره کرد. همچنین موتور جستجوی فروم ها به نشانی www.boardtraker.com مطالب ده ها هزار فروم را پیگیری می کند و در زمینه فروم ها اطلاعات قابل توجهی دارد (افتاده، ۱۳۸۹).

با وجود اهمیت و قدمت فروم های اینترنتی، تاکنون پژوهشی جامع که به ارزیابی انجمن های اینترنتی پردازد انجام نشده است. از این رو سعی بر آن داشتیم تا با بررسی عناصر موثر بر انجمن های اینترنتی از قبیل کاربرشناسی، محتوا، دسترس پذیری، قدرت راهبری، و مباحث زیبایی شناختی، به راهکاری برای بهبود کیفی وضعیت موجود فروم ها دست یابیم.

مروری بر مطالعات قبلی

با وجود اهمیت و قدمت فروم‌های اینترنتی، طی جستجوهای انجام شده توسط ارائه دهنده طرح در پایگاه های اطلاعاتی فارسی (پایگاه اطلاعاتی جهاد دانشگاهی، پایگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران، پایگاه مگ ایران) و لاتین (گوگل پژوهشگر، شبکه دانش و امرالد)، تاکنون پژوهشی جامع که بطور مستقیم به ارزیابی انجمن‌های اینترنتی پردازد انجام نشده است.

از این رو سعی بر آن داشتیم تا با بررسی عناصر موثر بر انجمن‌های اینترنتی از قبیل کاربرشناسی، محتوا، دسترس پذیری، قدرت راهبری، و مباحث زیبایی شناختی، به راهکاری برای بهبود کیفی وضعیت موجود فروم‌ها دست یابیم.

مواد و روش‌ها

این پژوهش از نوع پیمایشی می باشد که جامعه هدف آن کاربران انجمن علمی دانشجویی لیان می باشد. برای دستیابی به اطلاعات مورد نیاز پرسشنامه ی مولف ساخته ای طراحی گردیده که سنجش روایی صوری آن توسط چند نفر از متخصصان موضوعی مورد تأیید قرار گرفت و سنجش پایایی آن نیز با استفاده از نتایج حاصل از توزیع پرسشنامه در جامعه ۴۰ نفری و محاسبه آلفای کرونباخ (۰/۸۹۶) آن، حاصل شد.

برای جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز پژوهش از پرسشنامه‌ی مولف ساخته‌ای با ۳۰ سوال بسته و باز استفاده شد. برای سنجش روایی صوری پرسشنامه، از نظر چند نفر از متخصصان موضوعی استفاده شد و سنجش پایایی پرسشنامه نیز با نتایج حاصل از توزیع پرسشنامه در جامعه ۴۰ نفری و محاسبه آلفای کرونباخ (۰/۸۹۶) آن، حاصل شد.

پس از طراحی پرسشنامه، نسخه الکترونیک آن تهیه گردیده و به رایانامه ی تمام اعضای انجمن علمی دانشجویی لیان پرتال ارسال می گردد

در این پژوهش ، روش نمونه گیری سرشماری است. جامعه آماری این پژوهش شامل تمام کاربران انجمن مجازی لیان پرتال می باشد که پرسشنامه را از طریق رایانامه دریافت می کنند.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی استفاده خواهد شد که برای این منظور از نرم‌افزار آماری SPSS استفاده خواهد گردید.